

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218200502
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2018:7218200502.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa rodičov: matky: X. Z., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, a otca: O. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. XX, A., v konaní o návrhu: D. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. 2, A., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

N a r i a d' u j e neodkladné opatrenie:

Otec O. Z., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, mesačným výživným vo výške 50 € a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 18.1.2018 sa navrhovateľka domáha zverenia maloletého Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany otca maloletého vo výške 250 € mesačne. Návrh odôvodnila tým, že sa už nemôže pozerat' na utrpenie jej vnuka. Otec dieťaťa je stále pod vplyvom alkoholu a nemá o maloletého záujem. Maloletý sa otca bojí, keď je otec opitý, uteká pred ním a navrhovateľke povedal, že chce byť len jej.

2. Na pojednávaní dňa 13.4.2018 navrhovateľka uviedla, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. Uviedla, že otec maloletého pracuje v spoločnosti U. S. Steel Košice a jeho mesačný príjem je podľa jej vedomostí okolo 1.800 €. Otec má vyživovaciu povinnosť ešte voči plnoletej dcére F., ktorá chce študovať na vysokej škole. Navrhovateľka uviedla, že psychicky situáciu nezvláda vzhľadom na alkoholizmus otca maloletého a preto sa od zajtra sťahuje spolu s maloletým do 1-izbového bytu na K. ulici č. X v A.. Uviedla, že pracuje v spoločnosti J. a jej čistý príjem je 300 € mesačne. Otec jej tento mesiac prispel na výživu maloletého sumou 80 €, avšak uviedol, že to je sirotské, ktoré by mal maloletý poberať, nie výživné. Ak si maloletý pýtal od otca peniaze, vulgárnym spôsobom sa vyjadril, že mu nič nedá. Zároveň telefonovali zo školskej jedálne, že maloletý nemá zaplatené obedy, čo sa doteraz nestalo, preto navrhovateľka dala maloletému peniaze na zaplatenie stravy v školskej jedálni.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 13.4.2018 trval na vyjadreniach uvedených v písomnej správe, doručenej súdu dňa 12.4.2018. Mal za to, že navrhovateľka reálne zabezpečuje starostlivosť o maloletého, v tejto neboli zistené žiadne nedostatky a preto mala za to, že vyhovieť návrhu je v záujme maloletého.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka doručenej súdu dňa 12.4.2018 vyplýva, že navrhovateľka na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. V rámci vykonávaných opatrení bolo úradom zistené, že maloletý pravidelne každé tri mesiace navštevuje neurológa a pravidelne užíva lieky, nakoľko má diagnostikovanú epilepsiu. Stará matka užíva v byte jednu izbu spolu s maloletým a otec spáva v obývacej izbe. Stará matka uviedla, že otec maloletého opakovane požíva alkohol, keď má voľno v práci. U navrhovateľky

došlo k zmene pomerov, keďže zmenila prácu a pacuje v upratovacom servise v V., kde zarobí približne 600 € mesačne. Výdavky na maloletého uhrádza spolu s otcom približne na polovicu. Otec súdne rozhodnutie, ktorým jej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti, rešpektuje.

5. Dňa 26. januára 2018 bol vykonaný osobný pohovor s maloletým Z. Z., nar. XX. L. XXXX. Rozhovor bol realizovaný v priestore úradu so súhlasom starej matky a bez jej prítomnosti. Z. uviedol, že vie o tom, aký návrh babka podala na súd aj o celej situácii. Uviedol, že chce, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti babky. Ocko pije každý deň, aj keď má voľno. Ocko, keď pije, kričí na neho a nadáva mu. Trošku sa pohoršil v škole, lebo sa nevie pokojne učiť. Babka sa o neho stará stále, varí mu, upratuje a on jej pomáha. Z. uviedol, že do V. s ockom by nešiel, on by chcel zostať doma s babkou. Je žiakom 6. ročníka. Vie si predstaviť, že bude naďalej bývať s babkou a že sa o neho ona bude starať. Babku má rád a je mu s ňou dobre.

6. Úrad vykonával opakované ohlásené aj neohlásené sociálne zisťovania v domácnosti otca maloletého O. Z., nar. XX. F. a v prirodzenom prostredí dieťaťa na adrese Q. XX, A., kde bolo úradom zistené, že starostlivosť o maloletého je zabezpečovaná zo strany starej matky. Otec maloletého bol pri osobnom resp. telefonickom kontakte zjavne pod vplyvom návykovej látky. Úrad sa pokúšal nadviazať spoluprácu s otcom maloletého, avšak neúspešne. Otec maloletého opakovane úrad nekontaktoval a nedostavil sa ani na vytýčený termín súdneho pojednávania vo veci schválenia právneho úkonu.

7. V podanej správe zo dňa 5. septembra 2017, Q. škola, H. C. XX, A., ktorú maloletý navštevuje, sú uvedené nasledujúce skutočnosti: maloletý je v školskom roku 2017/2018 žiakom 6. ročníka. V školskom roku 2016/2017 dosahoval veľmi dobré výsledky. Na vyučovanie chodil pripravený, plnil si domáce úlohy, vypracovával školské projekty. Hlavnú opateru v rodinnom prostredí vykonáva babka. Do školy chodí školským autobusom. Z. chodí do školy čistý, vždy má pripravenú desiatu. Do školy chodil veľmi rád, vytvoril si priateľské vzťahy so spolužiakmi, k učiteľovi a asistentovi je veľmi milý. Spolupráca s babkou je na veľmi dobrej úrovni, vždy reaguje na akúkoľvek požiadavku, výzvu. S otcom maloletého je komunikácia slabšia. Z. je veľmi citovo viazaný na babku.

8. Dňa 9.4.2018 kolízny opatrovník vykonal opätovné sociálne zisťovanie v domácnosti maloletého, kde bola prítomná stará matka, ako aj otec maloletého, ktorý počas celého zisťovania spal na gauči a nebolo možné s ním uskutočniť pohovor. Stará matka uviedla, že dňa 13.4. sa sťahuje spoločne s maloletým do 1-izbového bytu na K. ulicu č. X v A.. Za bývanie bude uhrádzať 300 € mesačne. Domácnosť je úplne zariadená, stará matka si vezme do nového bytu zariadenie detskej izby, techniku a osobné veci ako aj veci maloletého. Otec uhrádza aktuálne inkaso, hypotéku a školskú jedáleň, príležitostne zakúpi potraviny do domácnosti za stravné lístky v bufete, kde pracuje. V domácnosti úrad nezistil žiadne nedostatky, byt bol čisto a pekne zariadený, hygiena na dobrej úrovni. Opätovne bol vykonaný aj osobný pohovor s maloletým, ktorý uviedol, že je rád, že je zverený do osobnej starostlivosti babke. Ona sa o neho stará a teší sa, že sa sťahujú. V závere úrad uviedol, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, preto odporučil návrhu vyhovieť a určiť výživné zo strany otca primerané veku maloletého a podľa schopností otca.

9. Uznesením sp. zn. 14P/13/2018 zo dňa 1.2.2018 bol maloletý Z. neodkladným opatrením dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.3.2018.

10. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

11. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

12. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 ďalej len CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku/ďalej len CSP/, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

13. Podľa ust. § 360 ods. 1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

14. Podľa ust. § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa ust. § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

17. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

20. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

21. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

22. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

23. Vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľky a kolízneho opatrovníka na pojednávaní mal súd za to, že je nevyhnutné určenie výživného zo strany otca formou nariadenia neodkladného opatrenia. O maloletého sa reálne stará navrhovateľka, ktorej bol maloletý neodkladným opatrením dočasne zverený do osobnej starostlivosti, pričom otec na výživu maloletého dobrovoľne žiadnym spôsobom neprispieva.

24. V zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Otec maloletého sa v konaní správa obštrukčne, na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil a k návrhu sa žiadnym spôsobom nevyjadril. Po vypočutí navrhovateľky a kolíznej opatrovníčky na pojednávaní dňa 13.4.2018 súd vyššie uvedené okolnosti vyhodnotil tak, že v danom prípade existuje naliehavý záujem na strane maloletého na tom, aby súd aj bez návrhu zaviazal otca na plnenie vyživovacej povinnosti predbežne neodkladným opatrením, pretože výživa maloletého je neplnením si vyživovacej povinnosti otca vážne ohrozená. Vzhľadom k skutočnosti, že v zmysle cit. ust. § 366 CMP súd môže neodkladným opatrením nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere, súd zaviazal otca na platenie výživného vo výške 50 €. Takéto rozhodnutie však nebráni otcovi maloletého platiť výživné aj vo vyššej výške. Uvedený postup by súd bral do úvahy pri rozhodovaní vo veci samej, pretože o výživnom sa bude vo veci samej rozhodovať od podania návrhu.

Poučenie:

Proti uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať ten z účastníkov konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením. (§ 332 ods. 1 CSP). Ak povinnosť uložená rozhodnutím nebude včas a dobrovoľne splnená, navrhovateľka má právo podať návrh na exekúciu.